Valtioneuvoston ihmisoikeuspoliittisen selonteko (2021)

Eduskunnan hallintovaliokunta 29.3.2022

Ihmisoikeussuurlähettiläs

Rauno MERISAARI

Ihmisoikeuspoliittinen selonteko

Pitkän ajan poliittinen linjaus – siksi käsitellään selontekona, laajasti (eduskunta, ministeriöt, kansalaisjärjestöt)

Ihmisoikeuksien tulee toteutua paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti -> selonteko yhdistää **kansallista, EU-tason ja kansainvälistä** toimintaa

Auttaa tunnistamaan **kansallisia kehitystarpeita**.

Suomen saamat suositukset: muun muassa naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjunta

Yhteys VN:n **perus- ja ihmisoikeustoimintaohjelmaan**: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163280

Suomen kolme peruspilaria

1. **Vahva sitoutuminen kansainväliseen oikeuteen ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuteen**

2. **Yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen läpileikkaavasti**

3. **Kansalaisosallistumisen merkitys – kehittyvä oikeus (-> ihmisoikeuksien täytäntöönpanon valvonta, tulkinnan edistäminen)**

Selonteon kolme pääteemaa

1. Kestävä kehitys, ilmastomuutoksen hillintä

- Korostetaan yhteyttä perus- ja ihmisoikeuksien toimeenpanoon
- Ketään ei jätetä jälkeen periaate
  -> oikeudenmukainen siirtymä
  -> osallistumismahdollisuudet ja tiedonsaanti

2. **Digitalisaatio ja informaatiovirtojen kasvu**

- Kehittyvä sääntely + yhdenvertaisuuden toteutuminen
- Oikeus tietoon , turvallinen verkkoympäristö

3. **Oikeusvaltiokehityksen kunnioittaminen ja tukeminen**

- Haastetaan kansainvälisesti
- Turvattomuuden kokemus
- Oikeusvaltiorakenteiden rakenteiden toiminta (käsittelyajat, kustannukset)

HaV:n toimialan kysymyksiä 1/2

Siviilikriisinhallinta
- Ihmisoikeusperustainen ulko- ja turvallisuuspolitiikka
- Turpo-selonteko: naisten osallistuminen sekä ihmisoikeusosaaminen suomalaisessa siviilikriisinhallinnassa

Pakolais- ja turvapaikkapolitiikka
- Sopimusvelvoitteiden kunnioittaminen
- EU:n vastuunjako
- Ihmisoikeuspuolustajien suojelu ?

Sisäisen turvallisuuden vahvistaminen
- Resurssit naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyssä
- Verkkoväkivallan ja –häirinnän torjunta

HaV toimialan kysymyksiä 2/2

Kuntien ja alueviranomaisten toiminta

- Tuntemus perus- ja ihmisoikeusvelvoitteista
- TSS-oikeuksien täytäntöönpano: Sote- ja Sotu-uudistukset

Kirkkoasiat

- Uskonnonvapauden merkitys kasvaa
- Uskonnollisten vähemmistöjen oikeudet
- Ulkopolitiikassa painotuksena naisten ja haavoittuvimmassa asemassa olevien oikeudet
- Uskontokuntien välinen dialogi